

OTAZNÍKY KARMELITÁNSKÝCH KATAKOMB

Karmelitánské katakomby v Praze jsem poprvé navštívil před čtyřiceti pěti lety. Nutno říci, že veřejnosti tehdy nebyly přístupné a nejsou ani dosud. Mě, tehdy třicátník, a skupinku studentů z výtvarné akademie zavedl do katakomb zdejší kanovník. Čekala nás podívaná, na kterou jsme už nikdy nezapomněli. V oblasti průzkumů podzemí jsem měl již něco za sebou, a tak jsem si před sestupem k hrobkám nasadil chirurgickou roušku, obul holinky a navlékl rukavice. Kromě duchovního, který se tvářil velmi vážně, mě všichni ostatní pobaveně sledovali. Humor je ale brzy přešel...

V katakombách jsme uviděli stovky rozpadajících se, mnohdy otevřených rakví i zetlelé pozůstatky těl. Šlapali jsme ve zhruba dvacet centimetrové vrstvě odpadu, hoblin z rakví a plísni, která se záhy rozvířila do jakési mlhy. Ti, co začali kašlat, si naplno uvědomili, že to všechno dýcháme. Když jsme asi po hodině vylezli ven, byli jsme všichni sedí a svítily nám jen oči. „Vy jste to jediný vyhmátl,“ řekl mi jeden ze studentů. „Jistě, byly tam i morové hroby a tyto viry přechájejí i tři sta let,“ odpověděl jsem s hranou hostejnosti. Mnozí pod tím poplěmkem ještě více pobledli. Jen mnich, který nás provázel, obrátil oči k nebi, jako že vše je teď v rukou božích. Rovnou z podzemí jsme se i se studenty vydali do nedaleké vinárny U malířů, kde ještě káva stála pětikorunu, okamžitě se vrhli na toaletu a drhli se, jak to šlo. Potom jsme se prolévali fernetem, který byl tehdy v módě. Říkalo se mu příznačně – lak na rakve nebo políbek mrtvé milénky. Když už jsme byli patřičně »upraveni«, uzavřel jsem

celou akci slovy, že pokud něco máme, tak v plicích, a ne v žaludku. Vím ale, že se i navzdory reálnému morovému nebezpečí dokonce nikomu nic nestalo.

RESPEKT A BÁZEŇ

Katakomby karmelitánů už nejeden publicista přirovnal k těm římským, ale srovnat se to určitě nedá. Katakomby v Římě jsou o dva tisíce let starší, mají pět pater a délku desítek kilometrů. **Zdejší katakomby jsou však nejrozsáhlejší v Praze, a tak si jistě zaslouží naši pozornost. Široké veřejnosti většinou uniká, že se větší část karmelitánských katakomb nachází přímo pod budovou Ministerstva kultury. Záhad ve zdejším podzemí je povícero.** V archivu je zaznamenáno, že by tady měla být šachta se spoustou kosterních pozůstatků, kam byla v době morové rány v roce 1582 v rychlosti

Asanací nedotčené náhrobní desky

a bez piety pohřbena těla mnoha obětí moru. **Vstup do tohoto sklepení by měl být ukryt někde v blízkosti hrobky hraběnky Febronie z Pernštejna. Jakékoliv pátrání po uzavřené šachtě ale znemožňuje strach z nakažení.** A i když až moderní věda potvrdila, že viry moru přežívají i několik dlouhých staletí, z historie víme, že se do zdejšího podzemí nechtělo ani takovým dravcům, jako byli v třicetileté válce Švédové, nebo později Prusové. Nepátrali tady po pokladech, i když už od středověku bylo všeobecně známo, že se všechny církevní cennosti ve válečných dobách ukrývaly do podzemí.

ZÁZRAČNÉ JEZULÁTKO

Přízvisko **Pražské Jezulátko** dostal chrám až v roce 1628 díky voskové sošce Ježíška, daru kněžny Polyxeny Lobkovicové. Karmelitáni se před touto vzácnou soškou každý den dvě ho-

diny modlili, ale při vpádu Sasů do země v roce 1631 došlo k vydrancování chrámu i kláštera. Sasové vzácně sošce ulámali ruce a pohodili ji za oltář do smetí, kde zůstala bez povšimnutí dalších sedm let. Po návratu vyhnaných karmelitánů po ní začal pátrat páter P. Cyril, který ji našel, nechal opravit a umožnil, aby se znovu stala neodmyslitelnou ikonou chrámu. **Celosvětově známé pražské Jezulátko, které si můžete prohlédnout v chrámu Panny Marie Vítězné na Malé Straně v Praze, má podle věřících zázračnou moc uzdravovat. K sošce denně přicházejí stovky návštěvníků, kteří zde skrze modlitbu prosí o pomoc. Mnozí z nich se pak znovu vrací, aby Pražskému Jezulátku s pokorou a slzami v očích poděkovali za vyslyšení modlitby.**

KDO MĚL ZÁJEM O OSTATKY?

Vraťme se ale ke klášteru a katakombám. To, co v dávných dobách církevní stavitelé perfektně ovládali, tedy systémy větrání, bylo časem zapomenuto a na mnoha místech bylo od konce 18. století bezmyšlenkovitě zazdíváno a likvidováno. Podzemní zdi překryla omítka, takže v současné době nemohou »dýchat« a vlhnou. Barokní rakve, některé i malované, zmizely a vystřídalo je několik plechových. **Stovky lidských pozůstatků šlechticů, žen, dětí, mnichů i měšťanů se poděly neznámým kam, stejně jako velké množství křížků, růženců, modlitebních knížek a svatých obrázků. V mramorové desce náhrobku hraběnky Febronie zůstávají hluboké rány po krumpáči.** Zřejmě se některý z dělníků chtěl přesvědčit, zda tam nezbyl nějaký ten šperk. Jeho lačnost potlačila i vědomí, že se dole pod hrobkou možná skrývá nebezpečné pohřebiště obětí moru. Pan páter Hanousek mluvil ještě v roce 1960 o dalším patře podzemních prostor s chodbou, která vede pod chrám Svatého Mikuláše stojící nad Malostranským náměstím. Druhá chodba se měla táhnout pod bývalý malostranský hřbitov a třetí do Michnova paláce u Čertovky. My o nějakých zazdívkách sice víme, ale nevyhodnotili jsme je jako vstupy do chodeb. O hlubším podzemí nemáme žádné věrohodné informace. A jestli existovalo? Mé nadšení nad podobnou úvahou brzdí poznatky o vlivech petřinských spodních vod. Kupříkladu přede dvěma roky se v Hellichově ulici propadla redakce jednoho nakladatelství. Dále tu byly možné průsaky od Vltavy a do toho by tehdejší zkušení stavaři myslím nešli. Domnívám se proto, že se jedná jen o pouhé legendy.

NEVĚSTA NA ÚTĚKU

Mezi doložené historky s nádechem tajemna patří i příběh baronky Terezie Fröhlichové ze začátku 18. století. O této mimořádné krasavici bylo známo, že se nechce vdávat, ale její rodina se s tím nehodlala smířit. Terezie sepsala závěť, ve které odkázala veškerý svůj majetek řádu karmelitánů, pokud by zemřela svobodná. Její rodiče tomu chtěli za

KAREL POKORNÝ (75)

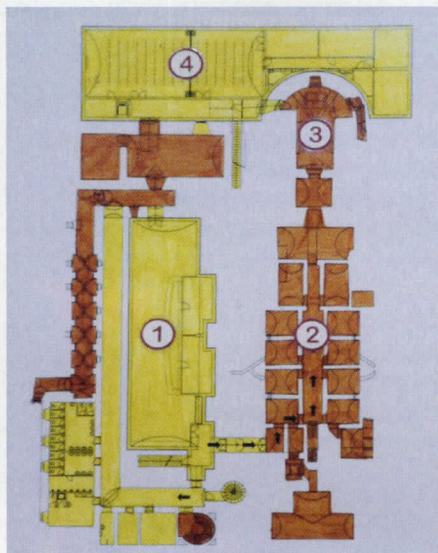
Badatel, publicista

Průhled katakombami k původnímu vstupu

Vlevo vzhled zmiňovaná hrobka s krytým vstupem do morové šachty

Plán Karmelitských katakomb v původním rozsahu. Číslo 1, 4 - jsou již nepřístupné části, 2 - boční krypty, 3 - Kolumbárium s oltářem

každou cenu zabránit a velkolepá svatba za účasti šlechty a mnoha Pražanů tak na sebe nenechala dlouho čekat. **Nevěsta však byla u oltáře nápadně bledá a když měla říci své ano, náhle se skácela k zemi. Nebylo to ale vzrušením ani mdlobou. Zemřela.** Takový neobvyklý a šokující závěr svatby jistě nikdo nečekal. Tělo nevěsty, celé oděné v bílém, bylo od přímo oltáře přeneseno ke spočinutí

Kolumbárium s oltářem

do zdejších katakomb. Tak je psáno. My samozřejmě musíme konstatovat, že by se tak stalo bez ohledání nebo pitvy. Ještě dlouho kolovalo mnoho spekulací, zda jí k smrti nepomohli mniši, kteří by sňatkem přišli o dědictví. Mohla však také z protestu něco spolykat sama.

ZMIZENÍ »OBRA«

Další zajímavou a záhadnou postavou, pohřbenou ve zdejších katakombách, byl rytíř přezdívaný »Obr vzrůstem«. Měřil něco přes dva metry, údajně lámal v rukou podkovy a nikdy si ho nikdo netroufl vyzvat na souboj. V té době všude vyčníval a nábytek měl na míru. Pokud byl někde pozván na nocleh, měli hostitelé problémy, kam ho uložit. Když nepocházel z urozeného rodu, mohl by se uplatnit na pouťích, takto byl však ozdobou všech salonů. Mezi nevyřešené otázky patří zmizení jeho kostry. Měli o ni zájem anatomické ústavy i obskurní sběratelé. Církevní činitelé ale vydání kostry pokaždé striktně zamítli. Faktem zůstává, že jeho pozůstatky nakonec z katakomb zmizely.

PŘECE JEN DALŠÍ CHODBA?

Dalším významným člověkem pohřbeným ve zdejší podzemí byl **František Xavierius Turba, dvorní rada České komory,** který působil i jako kancléř řádu maltézských rytířů v Praze. Chtěl bych připomenout, že Maltéžští rytíři byli s Pražským Jezulátkem dlouho pocitově i prakticky svázáni. A i když to měli do chrámu jen několik minut pěšky, říká se, že do něj vstupovali tajnou chodbou. Jeden zazděný portál je stále patrný pod severní zdí sakristie maltézského chrámu. Chtěl bych ještě popřemýšlet nad možnostmi, zda by mohl být ve zdejší podzemí dodnes ukrytý nějaký poklad. V jedné své knížce s trpkostí píše, že Prahu už dostal každý, kdo si o ni řekl. Buď v tom byla politika, nebo slabá obranyschopnost. A jak už jsem se zmínil, veškeré ceny se v případě, že nebyla jiná možnost, schovávaly do podzemí. Připomeňme si, že karmelitáni byli z počátku tak chudí, že jim císař Ferdinand II. roku 1629 věnoval roční rentu dva tisíce zlatých a pravidelné měsíční dodávky potravin. Řád začal bohatnout až v okamžiku, kdy zde bylo zahájeno pohřbívání zámožných měšťanů a šlechty významných jmen, jako byla hraběnka Marie Valdštejnová, Helena, dcera knížete Ditrichštejna, svobodná paní Febronie z Pernštejna a bezpočet dalších. S tím samozřejmě souvisely bohaté odkazy a hmotné dary. Jenže v dobách, kdy neustále hrozilo válečné nebezpečí, bylo nutné cennosti schovat na bezpečná místa. Pak následovala třicetiletá a sedmiletá válka, takže snad ani nestálo za to něco z rafinovaných skrýší vytahovat. Ti, kteří tato místa znali, často umírali rychle. Když museli karmelitáni roku 1784 na příkaz Josefa II. klášter opustit, byli dokonce podrobeni až nedůstojné osobní prohlídce. Nenašlo se však u nich vůbec nic. A to už v té době byli velmi zámožní...

EXPERIMENTY: Proč parapsychologie děsí českou vědu? JUDr. Kult zná odpověď! str. 6

ZÁHADY

Časopis o mystériích, zdraví a duši

11 | Listopad 2013 | 45 Kč/2,40 €

ŽIVOTA

KŠEFTOVÁNÍ S DUCHY

Oboustranně výhodná
transakce?

str. 68

ZPOVĚĎ ČTYŘLETÉHO

HONZÍKA: Nezvaní
návštěvníci v dětském
pokojíčku

str. 62

ORGONITY:

Co odhalila
fotografie
aury

str. 44

ZTRACENÝ SVĚT
mezi nebem a zemí

str. 30

TŘETÍ OKO

Probudte v sobě jasnovidce

11/2013

Pyramidy
v Zemi draka

Vstup do další
úrovně

Živá kuchyně
Radky Jirouškové

LÉČIVÝ PLAKÁT
PRO VAŠI DUŠI

str. 42

× Přísně tajné str. 34 × Energie sexu str. 65 × Zdravé mlsání str. 48 × Příloha pro vás